

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ «СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА №4»
АДМИНИСТРАЦИИ ГОРОДСКОГО ОКРУГА «ГОРОД КАСПИЙСК»
368301,г. Каспийск, ул. Матросова Тел. 5-33-17,5-15-43

Авар адабияталъул рагъараб дарс

Тема : «БацӀги, церги, циги.»»

Дарс кьуна: маӀарул мацӀалъул мугӀалим

Хлажиева Гайшатица

4 классалда

Дарс : БацIги , церги , циги.

Дарсил мурад: 1. Лъималазул калам цебетIезаби,
араб дарсил хIасил гъаби.

2. Маргъаялъул хIакъалъуль
кIудияб кIвар къела ва калам
цебетIезаби.
3. Жалго-жидедаго чIун
цIализе тIамила киналго
лъимал дарсида хIалтIизе
гъари.

Дарсил алатал: указка, тIехъ, словарикал, гIалхул хIайванал ва рукъалъул
хIайванал рахъарал суратал, хъаба, гамачI, хадиро.

Дарсил план:

1. Лъимал дарсиде хIадур гъари.
2. Араб даре гъикъила.
3. ЦIияб дарсил цеберагIи.
4. Словарияб хIалтIи.
5. Физминутка.
6. ЦIияб даре.
7. Учителасул цIали.
8. Лъималазул цIали.

9. Дарсил хIасил.

10. Къиматал лъела.

Дарсил ин:

1. Лъимал дарсиде хIадур гъари.

Лъимал гIодорчIезе гъарила ва дарсиде хIадурize тIамила.

- Жакъа нужое даре къезе буго дица, дада цIар буго Алжанат ХIажиевна.

2. Араб дарс гъикъила.

- Лъимал нужеца араб дарсида сундул хIакъалъуль бицунеб букIараб?

(кицаби ва бицанкIаби)

- Лъицаха бицинеб щиб кколеб кици?

(кици гъеб кола абиял)

- Лъимал, кицабаздаса гIадамазе щиб пайда бугеб?

(гъел руго цере заманалда рукIарал чIахIиял гIадамаца ургъарал абиял)

- Щиб гъель нилъеда малъулеб?

(гIакълу малъула)

- Лъимал гъол чIахIиял гIадамазда гIумруги бихъун нилъее кицабалдалъун
гIакълу малъулеб буго.

Масала: «ГъитIинго бихъараб цIали ганчIида бикIараб накъищ».

Гъаб кицайлда абулеб буго лъимал цере заманалда гIадамаца гамчIида хъвараб

жо гъанжелъезегIанги гIумруялъги гамчIида хутIулила. Гъединлъидал

гъитIинго швараб лъай буго гамчIида бикIараб накъищ.

- Накъищ^А кола лъимал хъвай-хъвагIай (бихъизабила сураталда).

- Лъик1 буго лъимал, нужода киназдаго лъалеб буго щиб кколеб кици.
- Гъанже щибха кколеб бицанк1о?

Цо гъадианаб х1ай гъабила нильеца.

Класс бикъила к1иго командаялде.

Дица ц1алила бицанк1о, жаваб бицине квер борхе.

Бит1араб жаваб къуразе дица сайгъат къела, гъеб кола гъадианаб берцианаб ц1ва.
Ахиралда балагъила кинаб командаялъ г1емерал ц1ваби ругел.

Гъел рук1ине руго бергъараллъун.

Киналго г1иц1аде дихъ.

1. Гъаракъ к1удияб к1их1ат1илаб саг1ат?

Х1елеко.

2. К1иго гъакида гъоркъоб

Къилиги ч1ван рек1унеб

Рек1арасул х1ат1аца

Х1алт1улеб жо щиб кколеб?

Х1ат1илмашина.

3. Бильинч1ого, бет1ич1ого Ч1аго квине кеп бук1унеб, Бец1аб ракуль
къаралъулеб, Къер баг1араб баркаман?

Ламадор.

4. Жаниб гъава Буг1иялъ Бихъиледухъ понц1ураб,

Бух1изелъун гъабураб Гъаб басанк1о щиб кколеб?

Сурат.

5. Падалъ инсанги к1усун, Ургъиб жужах1ги боркъун, Щиб унеб космосалде
Кутакаб хехлъиялда?

Ракета.

6. Бет1ер катил, Керен х1анч1ил, Х1ули г1ансил Пинда ц1одор.

Руз.

Лъик1 буго лъимал, киналго ц1акъ лъик1 х1алт1ана, амма 2-леб командаялъе
г1емер швана сайгъат.

3. Щияб дарсил цебераг1и.

- Лъимал нужеда лъана бат1и-бат1иял кицабиги ва бицанк1аби, амма жеги
нилъеда г1умру гъабизе ва г1акълу гъабизе малъулел руго маргъаби.

Гъелги нужеде ц1акъ рокъулел ратила.

- Лъицаха дида бицинеб щиб кколеб маргъа? (гъеб кола сказка)

- Киналго г1енекке дихъ маргъа лъимал ургъараб жо буго ниль ва нильер
эбел-эмен рук1иналда цере заманалда рук1арал г1адамаз.

Гъоб заманалда бук1инч1о лъимал гъанжег1адин бат1и-бат1иял игрушкаби
гъединлидал лъимал гъоз ургъулел рук1ана кицаби, абиял, бицанк1аби ва
маргъа.

Маргъаялде гъорлъе ккола лъимал гара-ч1вари хабар, г1адамазул ва бат1и-
бат1иял рух1аголъиялъул х1акъалъуль бук1уна. Гъединан цоцазде шушан
хут1ана гъанжелъезег1ан.

Гъедин баккараб бук1ана лъимал маргъа.

- Нужеда лъала лъимал щиб кколеб маргъа.
- Лъидаха лъалел рух1аголъиялъул х1акъалъуль маргъаби?

(меседил ччуг1а, ц1ц1ани ва буртГал)

Лъикі буго лъимал цлакъ глемер жо раклалда буго нужода. Жегиха лъимал нужеда лъаларел глемер маргъаби руго. Гъединлъидал киналго балагъе доскаялде гъенир руго глемер тлахъал гъазда хъван руго маргъаби ва суратал рихъизарила. Тлахъазул хлакълъуль бицина. Хириял лъимал, лъица бицинеб кина-кинал глалхул хлайванал нужеда лъалел?

Доскаялда жура-гъуран члван руклина суратал глалхулги, рукълъулги лъималаз ратла гъаризе ккола.

4. Щияб даре.

- Жакъа лъимал ниль рильине руго маргъабазул улкаялде.

-Нужода кин бичМулеб улка абураб рагли? (улка-страна)

5. Словарияб хлалти.

- Гъанже гинтламе

« Бацлги, церги, циги» абураб маргъаялъухъ.

- Лъимал гъеб маргъаялда руго нужода ричМизе захлматал раглаби.

Хъаба- кувшин старинный, (бицина хъабил хлакълъуль)

Гъеб ккола лъимал гъоб заманаль нильер клудиэбелаль лъеде босулеб.

-Лъица бихъизабилеб кин гъеб квелеб?

Лъльильарулел- роль бецулеб жо.

- Лъида бихъараб гъадианаб хадиро?
- Кинаб хлалти гъебгун гъабулеб? (хер бецула)

Лъикі буго лъимал, киналго хлалтулел руго.

5. Физминутка.

Кланцле, кланцле, дир кланцлур, Дунги цадахъ кланцила, Тире, тире дир торгло, Дунги цадахъ тирила.

6. Щияб дарс.

Доскаялда бугеб цДияб дарсил сураталъул бицина. Улкаялде рильина.

7. Учителасул цали.

Нильеца гъадианаб хлалти гъабизе буго лъимал. Лъие бокъун бугеб цертъун буклине, цильун, бацлльун.

Дица суалияб предложение цалила нужехъ руклине руго карточкаби жавабат хъварал раглабигун. Дица суал цалила нужеца жаваб цалила.

8. Лъималазул цали.

Гледегличлого гьалатл биччалого, берцинго цалила учителас хал гъабила. гьалатлал ритлизарила.

-Лъимал нуже маргъа бокъанищ?

- Сундул хлакълъуль бугеб маргъа?
- Цараца бацлги циги кин гуккарал лъица бицинеб?

9. Дарсил хласил.

- Лъимал, лъица бицинеб царал хилла ургъараб маргъа нужеда лъалеб?
- Лъимал царал глалма гладамазда рельльинаризе бегъилищ?
- Руклунищ гладамал царада релъарал?
- Цо-цо гладамалги руклуна царал сихлирлги бугел.

10. Рокъобе хлалти. (къиматал лъела)

